

1990-12-28

231-3841-89

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET BRATTABERGET

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Naturreservatet Brattaberget
Kommun	Jönköping
Socken	Gränna
Läge	Reservatet ligger ca 8 km ONO Gränna
Areal	68,5 ha
Kartblad	Topografiska kartan 7E Jönköping NO Ekonomiska kartan 7E Jönköping 7f Lönnemålen
Fastighet	Dottemålen 1:1, Sicklamålen 1:1, Åskemålen 1:1
Gräns	Reservatsgränsen följer i väster en enskild väg. Ett 0,4 ha stort skogsområde från en angränsande fastighet går in som en kil i reservatet på denna sida. I norr och söder gränsar reservatet mot skogsmark. I öster följer reservatsgränsen fastighetsgränsen, som huvudsakligen följer en dalgång. Inom reservatets yttergränser finns en mindre fastighet, Dottemålen 1:2. Denna fastighet jämte ett mindre, angränsande område av öppen mark inom fastigheten Dottemålen 1:1 ingår ej i reservatet.
Markägare	Rasmus Rasmusson, Ulf Rasmusson
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen
Områdesförvaltare	Markägarna

Beskrivning av området

Den dominerande vegetationstypen i reservatet är granskog av lågört-typ, med på några ställen stor löv-inblandning. Ett större blandskogsområde med gran- och ekdominans finns också.

Både starkt kulturpräglade skogsbestånd och urskogsartade partier påträffas. De förra upptar ca 32,5 ha och utgörs dels av ungskog, som anlagts efter avverkning, dels av medelålders, planterad granskog på f d jordbruksmark. I denna yta ingår även ett hygge på ca 1,5 ha.

Den urskogsartade arealen, som omfattar ca 2,5 ha, är fördelad på fem delområden. De två största av dessa bestånd växer på delvis kraftigt sluttande mark och utgörs av blandskog med gran, asp, ek och rönn som dominerande inslag i trädskiktet. I fältskiktet påträffas här, förutom lågörtgranskogens vanliga arter, bl a trolldruva, tandrot, vårärt, underviol, sårläka och lungört. Övriga tre delområden med urskogsprägel utgörs av ett lindbestånd, en yta med blåbärsgranskog och en mindre, klibbaldominerad bäckdal. Bland fältskiktsarterna i lindbeståndet kan långsvingel och myskmadra nämnas. I den urskogsartade blåbärsgranskogen växer bl a knärot och i bäckdalen strutbräken, gullpudra, vildbalsamin och dvärghäxört.

De områden som för närvarande inte uppvisar någon direkt urskogskaraktär, präglas av att de fått utvecklas fritt sedan 1940, med undantag för viss gallring i smärre partier i början av denna period. Dessutom har enstaka vindfällen tagits ut. Dessa delområden omfattar tillsammans ca 33,5 ha.

Ärendets beredning

Markägarna Rasmus och Ulf Rasmusson har hos länsstyrelsen ansökt om att ifrågavarande område skall avsättas som naturreservat. Förslag till reservatsbestämmelser, skötselplan, botanisk inventering jämte översiktlig ornitologisk inventering har bilagts ansökan. Samtidigt begärdes en intrångsersättning om 200 000 kronor.

Statens naturvårdsverk, skogsvårdsstyrelsen i länet, Jönköpings kommun och Huskvarnakretsen av Svenska Naturskyddsföreningen har beretts tillfälle att yttra sig.

Statens naturvårdsverk har avstyrkt ansökan med motivering att området ej hyser sådana kvalitéer att verket är villigt att disponera medel för begärd intrångsersättning.

Jönköpings kommun har genom byggnadsnämnden avstyrkt att naturreservat bildas med motivering att länsstyrelsens medel bör satsas på områden som klassats som riksobjekt och att kommunala medel bör satsas på områden i tätortens närhet.

Huskvarnakretsen av Svenska Naturskyddsföreningen har avstyrkt bifall till ansökan med motivering att tillgängliga medel för intrång framför allt bör satsas på andra objekt med större naturvärde.

Skogsvårdsstyrelsen har tillstyrkt reservatsbildning med motivering att området är mångformigt i flera avseende, hyser växter av flera arter som är hotade av skogsbruket samt att naturskogsområden saknas i nordöstra delen av länet.

Markägarna har beretts tillfälle att yttra sig över vad som anförts av remissinstanserna. Med anledning därav har de meddelat länsstyrelsen att de ej längre ställer några anspråk på ersättning. Dock har de framfört önskemål om att eventuellt avverka två mindre bestånd på sammanlagt ca 2 ha intill reservatsgränsen i nordost.

Vid samråd har naturvårdsverket under hand framfört att verket ej har något att invända mot att länsstyrelsen utan intrångsersättning avsätter området som reservat.

Förslag till reservatsbeslut och skötselplan har här efter modifierats av länsstyrelsen i samråd med markägarna och skötselplansförfattare.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård

De naturskogsområden som idag säkerställes befinner sig mestadels i slutfasen (klimaxfasen) av sin utveckling. Det saknas bland dem sammanhängande områden med stor variation med avseende på trädålder. Det nu aktuella området har stora variationer med avseende bl a på ålderssammansättning. Området är relativt stort och väl samlat och avgränsat. Genom reservatsbildningen kan områdets naturvärden på sikt öka och på lång sikt torde området få betydande värde, bl a som biotop för hotade djurarter ur den lägre faunan samt för växter.

Vårdinsatser såsom röjning, gallring, igenläggning av diken och bränning, kan ske i syfte att åstadkomma en mångformighet i form av restskogsbestånd liknande dem som tidigare fanns och hittills utgjort grund för reservatsbildning av motsvarande slag.

Området torde även bli av värde för forskningen om uppföljning görs av förändringarna inom området.

På grund av den stora skogliga variationen från kalmark till spridda naturskogsbestånd är området av stor betydelse för kännedom om landets natur genom att naturliga förändringar långsiktigt kan följas under utvecklingstiden mot naturskog inom hela området.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) och av skäl som ovan angetts förklarar länsstyrelsen det område som på bilagda karta, bilaga 1, avgränsats med punktstreckad (---) svart linje för naturreservat.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet är

att skydda befintliga naturskogsdelar,

att låta övriga delar av området efter vårdinsatser fritt få utvecklas till naturskog till skydd för hotade växter och djurarter,

att medge möjlighet till forskning, som ej påverkar områdets utveckling mot naturskog, samt

att bereda allmänhet och skolor möjlighet att besöka området och därmed få kännedom om denna typ av landets natur.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att, med undantag av vad som anges i fastställd skötselplan

- avverka träd, röja bort buskar eller utföra andra skogliga eller landskapsvårdande åtgärder
- bedriva täkt eller annan verksamhet som kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, schakta, spränga, dränera, dämna, utfylla, plöja eller utföra annan markberedning
- anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel

- uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag för stängsel för eventuell betesdrift inom delområdena 35 och 52
- uppföra byggnad eller anläggning
- anlägga väg eller parkeringsplats
- anlägga eller anvisa stig eller led
- dra fram mark- eller luftledning
- använda kemiska bekämpningsmedel eller tillföra växt-näringsmedel
- ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle med undantag av träd som ligger på väg
- elda
- föra motordrivet fordon annat än på väg med undantag för skogs- och jordbrukets behov samt för hämtning av fälld älg.
- jaga fågel eller mård.

Från och med den första januari år 2015 är all jakt i reservatet förbjuden

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Utförande och underhåll av anläggning eller anordning för allmänhetens friluftsliv, nämligen parkeringsplats, toalett, strövstig enligt fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, hacka, spränga, rista, måla e d

- skada levande eller döda träd eller buskar och att skada vegetationen i övrigt, t ex genom att plocka eller gräva upp svamp och levande eller döda växter såsom ris, örter, gräs, mossor eller lavar
- störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd eller på nära håll fotografera fågelbo)
- medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat
- göra upp eld
- parkera annat än på anvisad plats
- framföra fordon med undantag för enskild trafik till och från den bebyggda tomtplatsen är undantagen från förbudet
- tälta eller ställa upp husvagn
- snitsla spår eller anordna orientering.

Föreskrifterna under avsnitt C gäller även markägaren och innehavare av särskild rätt med undantag av

- parkering
- medförande av hund eller katt
- plockning av matsvamp och blommor för eget behov, dock ej arter som kan anses hotade. Denna begränsade rätt att plocka matsvamp och blommor skall dock tillkomma sådan ägare av mark inom reservatet som är boende på fastigheten Dottemålen 1:2.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m m

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m m om naturvårdsförvaltningen som framgår av bifogad skötselplan (bilaga 2). Inom ramen för dessa kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen i samråd med markägaren.
2. Naturreservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltare skall tills vidare vara skogs-
vårdsstyrelsen.
4. Områdesförvaltare skall vara markägarna.

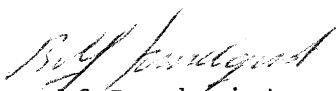
5. Förvaltningen skall ske under fortlöpande samråd med länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljödepartementet) - se bilaga 3.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsråd Ragnar Forss, beslutande, miljövårdsdirektör Eric Haglund, avdelningsdirektör Johan Uhr, länsassessor Göran Kjell och byrådirektör Rolf Lundqvist, den sistnämnde föredragande.

Ragnar Forss

Rolf Lundqvist

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Skötselplan med skötselplanekarta
- 3 Uppllysning om hur man överklagar

SÄNDLISTA

akten (kc)
pärm (exp)
statens naturvårdsverk
plan- och bostadsverket
vägförvaltningen
fastighetsregistermyndigheten
fastighetsbildningsmyndigheten
lantbruksnämnden
skogsvårdsstyrelsen
Sveriges lantbruksuniversitet, Ingemar Ahlén, Vilteko-
login, Box 7002, 750 07 Uppsala
skogsstyrelsen
Ulf Rasmusson, Nytorpgsgatan 21 B, 116 22 Stockholm
Rasmus Rasmusson, Jakob Westinsgatan 1 A, 112 20 Stock-
holm
planenheten
NR-pärmen (GH)
Jönköpings kommun

G/MALL/RESERVAT/RL93841/BF/

BILAGA 1

TILLHÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT 1990-12-28
DNR 231-3841-89

— · — GRÄNS FÖR NATURRESERVAT

